

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15P/108/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623204670
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6623204670.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou A. B. C. D. vo veci starostlivosti o maloleté deti: E. F., narodená XX.XX.XXXX a G. F., narodená XX.XX.XXXX, obidve bytom ako matka, konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov: matka E. F., narodená XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, H. a otec neuvedený, za účasti Okresnej prokuratúry Lučenec, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

- Súd ukladá maloletému dieťaťu E. F., narodenej XX.XX.XXXX výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky – pobyt v I. J. B. B., G. XX, XXX XX B. B. najdlhšie na dobu 6 mesiacov od umiestnenia maloletého dieťaťa v zariadení.
- Súd ukladá maloletému dieťaťu G. F., narodenej XX.XX.XXXX výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky – pobyt v I. J. G., K.. G. XXX, XXX XX C. najdlhšie na dobu 6 mesiacov od umiestnenia maloletého dieťaťa v zariadení.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „úrad“) doručil súdu dňa 21.11.2023 podnet na uloženie výchovného opatrenia maloletým deťom, na základe ktorého súdu uznesením č. k. 15P/108/2023-28 zo dňa 28.11.2023, právoplatným dňa 07.12.2023 začal konanie u uloženie výchovného opatrenia.

2. Uznesením č. k. 15P/108/2023-139 zo dňa 28.03.2024 súd neodkladným opatrením rozhodol o dočasnom odňatí maloletých detí z osobnej starostlivosti matky a o dočasnom umiestnení maloletej E. F. do starostlivosti I. J. B. B., G. XX, XXX XX B. B. a maloletej G. F. do starostlivosti I. J. G., K.. G. XXX, XXX XX C.. Matke bola uložená povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti vyššie uvedených zariadení za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec. Maloleté deti boli prijaté do označených zariadení dňa 10.04.2024 prijaté do zariadenia.

3. Z predloženej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 28.05.2024 súd zistil, že dňa 29.04.2024 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonal návštevu maloletej G. F. v zariadení I. J. G. C.. Sociálna pracovníčka zariadenia počas návštevy uviedla, že s maloletou nie je žiadny problém, dodržiava vnútorný poriadok zariadenia. Keď príde zo školy, tak sa pripravuje na vyučovanie. Maloletá si osvojila hygienické návyky, sama si perie spodnú bielizeň. Škola prezentovala tiež pozitívne hodnotenie na maloletú. Matka sa o maloletú pravidelne zaujíma a komunikuje s ňou. Maloletá G. javila znaky dobrej starostlivosti, čo sa výrazne pozitívne odzrkadľovalo na jej zovňajšku. V rozhovore potvrdila, že je s matkou v pravidelnom telefonickom kontakte v pondelok a štvrtok. Podľa slov maloletej je mame ľúto, že je maloletá v zariadení.

Maloletá si uvedomila, že je „tu „ odôvodnene, lebo nechcela chodiť do školy. Zároveň deklarovala požiadavku, že po návrate zo zariadenia sa na E. L. nevráti. Chcela by navštevovať inú základnú školu. Dňa 07.05.2024 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonal návštevu v maloletej E. F. v I. J. B. B.. Sociálna pracovníčka zariadenia deklarovala, že adaptačná fáza u maloletého dieťaťa prebieha bez problémov. V školskom prostredí sa maloletá prejavuje minimálne, je slabšia žiačka ale na vyučovaní pracuje v rámci svojich schopností. Výchovné problémy maloletou nie sú. Maloletá vyniká v športových aktivitách, v kolektíve je v roli pozorovateľa, priateľská, nie je negatívna. V zariadení má maloletá funkciu dôverníčky s určitými úlohami, je nekonfliktná, bezproblémová. A. veľmi nespomína, avšak intenzívne rieši čo bude ďalej s ňou. Z vyjadrenia psychologičky vyplynulo, že maloletá sa chce vrátiť domov. Na rodinné prostredie, zisťované v rámci pohovoru, sa maloletá nesťažovala. Avšak maloletá má stále strach z otca, ktorý žije v zahraničí. V rozhovore s pracovníkom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately maloletá E. uviedla, že v zariadení je dobrá škola, vysvetlia jej učivo, keď nevie. Maloletej je však smutno za domovom. Ďalej uviedla, že k mame sa našťahoval frajer a prerábajú bývanie. Podľa názoru maloletej E., mama nemôže za to, že nechodila do školy. Podľa názoru maloletej, boli so sestrou lenivé a mamu nerešpektovali. Maloletá má v zariadení kamarátky, je dôverníčkou a za odmenu je pozvaná na kávu s p. riaditeľkou, čo si maloletá cení. Maloletá si zvykla na režim v zariadení, píše si denník. Vo voľnom čase sa pripravuje na atletické dni, ktoré sa budú konať v zariadení D., rada číta knihy. Maloletá si myslí, že mamu mrzí, že sú v diagnostickom zariadení. Úrad k dnešnému dňu nedisponuje správou zo zariadenia o mal. dieťati (žiadosť o súčinnosť bola zariadeniu zaslaná dňa 22.05.2024)

Dňa 27.05.2024 bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti matky na adrese H. XXX. V domácnosti sa nachádzala matka E. F. a jej priateľ K. M., narodený XX.XX.XXXX, ktorý s matkou žije v spoločnej domácnosti. Návštevou bolo zistené, že v priestoroch rodinného domu prebieha rekonštrukcia (oprava stien, podláh, sanitárneho vybavenia, hygienická údržba a pod). Matka tlmočila, že v súvislosti s rekonštrukciou bytu požiadala starostu obce o príspevok na nákup stavebného materiálu. Jej priateľ je zručný v oblasti murárskych prác, tak rekonštrukciu obytnej plochy rodinného domu budú vykonávať svojpomocne. V súčasnosti je obývatelná jedna izba kde sa nachádzajú tri samostatné lôžka na spanie, konferenčný stolík, sektorový nábytok s TV, elektrická dvojplatnička, rýchlovarná kanvica. Priestory kuchyne a kúpeľne boli úplne vypratane. Vzhľadom na rekonštrukciu, bolo zjavné, miestnosti sa upratali a pripravili sa ďalšie stavebné úpravy. Orgán SPOD a SK bude návštevu rodiny opakovať v mesiaci 06/2024.

Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately konštatuje, že u vyššie uvedených maloletých detí dôvody na vyňatie z rodinného prostredia spočívali tak v ich správaní, ako aj v benevolentnom prístupe matky k ich výchove. U maloletých detí boli zistené také nedostatky, že ich výchova a vzdelávanie v prirodzenom prostredí by nevedli k náprave. Preto úrad zotrval na návrhu vo veci uloženia výchovného opatrenia maloletým deťom na účel zabezpečenia odbornej diagnostiky pobytom v I. J. B. B., G. XX, B. B. u maloletej E. F., najdlhšie na 6 mesiacov odo dňa jej umiestnenia a u maloletej G. F. , na účel zabezpečenia odbornej diagnostiky pobytom v I. J. G., K.. G. XXX, C., najdlhšie na 6 mesiacov odo dňa jej umiestnenia. Splnenie účelu výchovného opatrenia orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prehodnotí pred uplynutím lehoty trvania výchovného opatrenia po doručení správy z I. J. G. C. a I. J. B. B. za obdobie k 30.06.2024, splnení podmienok a úloh zo strany zákonného zástupcu maloletých detí a nastavení vhodného výchovného štýlu.

4. Vo veci bolo uskutočnených viacero pojednávaní, a to dňa 29.01.2023, 13.03.2024, 12.04.2024 a posledné pojednávanie dňa 29.05.2024. Na pojednávaní konanom dňa 29.05.2024 boli osobne prítomní všetci účastníci konania. Kolízny opatrovník oznámil súdu, že naďalej trvajú dôvody pre pobyt maloletých detí v zariadeniach, kde sa toho času maloleté deti nachádzajú na základe neodkladného opatrenia, a teda uloženie výchovného opatrenia je v záujme maloletých detí, a to predovšetkým za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky maloletých detí. Ďalej kolízny opatrovník uviedol, že na základe rozhovoru s maloletými deťmi a pracovníkmi zariadení bolo zistené, že maloleté deti dokážu fungovať v zmysle nastavených pravidiel v predmetných zariadeniach. Bolo zistené, že benevolentný prístup matky k výchove maloletých detí viedol k negatívnej výchove a vývinu maloletých detí. Bude ešte vykonaná návšteva maloletých detí a diagnostické centrá predložia záverečné správy ohľadne diagnostiky maloletých detí. Po doručení záverečných správ a po vyhodnotení splnenia podmienok - uložených podmienok matke, úrad ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyhodnotí splnenie účelu výchovného opatrenia a v zmysle predmetných zistení následne podá príslušnému súdu správu.

5. Matka na pojednávaní uviedla, že svoje správanie veľmi ľutuje. Vyjadrila túžbu starať sa o deti, preto začala aktívne hľadať pre maloletú G. novú základnú školu, ktorú bude po návrate z I. J. G. navštevovať, rovnako započala aj opravu priestorov domácnosti, aby maloletým deťom poskytla vhodné bytové podmienky pre ich výchovu. Jednoznačne sa vyjadrila, že chce získať deti späť do svojej starostlivosti, je ochotná pre to urobiť všetko.

6. Okresná prokuratúra Lučenec vyjadrila súhlas so zotrvaním maloletých detí v zariadeniach, kde sa toho času nachádzajú za účelom ich diagnostiky, mal za to, že uloženie výchovného oparenia je v záujme maloletých detí.

7. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

9. Podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

10. Podľa § 37 ods. 5 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

11. Podľa § 37 ods. 7 zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

12. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

13. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že matka maloletých detí dlhodobo zanedbávala riadnu výchovu maloletých detí, ktoré si v dôsledku benevolentného prístupu matky k ich výchove neplnili riadne povinnú školskú dochádzku a vedome zanedbávali svoje povinnosti. Keďže žiadne opatrenia uskutočnené orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pohovor s matkou a maloletými deťmi ani opatrenia súdu nevedli k náprave správania maloletých detí a zo strany matky

neviedli k uvedomeniu si nevhodnosti výchovného vplyvu na maloleté deti, súd dospel k záveru, že nevhodné správanie maloletých detí je potrebné riešiť formou zásahu do rodičovských práv a povinností matky v podobe vyňatia maloletých detí z domáceho prostredia a vplyvu matky a umiestnenie detí do zariadenia, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku v súlade s § 37 ods. 3 písm. a) zákona o rodine, kde bude vykonaná odborná diagnostika maloletých detí a na základe je záveru sa k vhodnej forme ďalšej starostlivosti o maloleté deti, predovšetkým v oblasti prípravy detí na budúce povolanie. Preto súd uložil maloletým deťom výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky – pobyť v I. J. B. B., G. XX, XXX XX B. B. u maloletej E. a v I. J. G., K. G. XXX, XXX XX C. u maloletej G. najdlhšie na dobu 6 mesiacov od umiestnenia maloletých detí v zariadení. Plnenie účelu výchovného opatrenia bude priebežne vyhodnocované, pokiaľ výchovné opatrenie splní svoj účel, súd výchovné opatrenie zruší a maloleté deti sa vrátia do osobnej starostlivosti matky.

14. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

15. Po vyhlásení rozsudku účastníci konania zhodne uviedli, že sa vzdávajú práva podať voči rozsudku odvolanie.

16. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 368 CSP, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa účastníci konania po vyhlásení a odôvodnení uznesenia práva podať odvolanie výslovne vzdali podľa § 368 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).